

PRAVILNIK O CJELOŽIVOTNOM UČENJU

Na osnovu člana 248. i 249. Statuta Univerziteta i člana 10. stav (2) Zakona o obrazovanju odraslih Hercegovačko-neretvanskog kantona (Službene novine HNK br. 4/18), Senat Univerziteta na svojoj 83. sjednici održanoj dana 23. 11. 2018. godine donio je sljedeći:

PRAVILNIK O CJELOŽIVOTNOM UČENJU

Član 1.

Pravilnikom o cjeloživotnom učenju (u daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se vrsta, vrijeme, uslovi i način predlaganja, organizovanja i vrednovanja programa cjeloživotnog učenja na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2.

(Pojam)

U smislu ovog Pravilnika, pod cjeloživotnim učenjem podrazumijeva se organizovani proces učenja i obrazovanja usmjeren ka usavršavanju, specijalizaciji i dopunjavanju stečenih znanja, vještina i kompetencija prema posebnim programima Univerziteta kao organizatora.

Član 3.

(Godišnji program rada)

- (1) Mjesto, vrijeme, izvršioци i način organizovanja cjeloživotnog učenja utvrđuju se godišnjim programom rada i izvođenja programa koji donosi Univerzitet na prijedlog organizacione jedinice i studijskih programa organizovanih na Univerzitetu koji neposredno provode pojedinačne programe.
- (2) Godišnji program rada iz stava 1. ovog člana Univerzitet je dužan dostaviti na saglasnost Ministarstvu obrazovanja, nauke, kulture i sporta HNK.

Član 4.

(Vrste programa)

- (1) Programi koji čine godišnji program rada mogu obuhvatati:
 - a) programe stjecanja ili unapređenja ključnih kompetencija,
 - b) programe zaštite okoliša i ekologije,
 - c) programe stranih jezika,
 - d) programe obuke za rad na računaru,
 - e) programe poduzetništva i menadžmenta,
 - f) programe edukacije o zdravlju i podizanju kvaliteta života,
 - g) programe obrazovanja s ciljem zadovoljenja specifičnih obrazovnih i kulturnih potreba društvenih grupa,
 - h) programe rada u struci,
 - i) programe iz poznavanja nauke i tehnologije,
 - j) programe kreativnog i umjetničkog izražavanja,

- k) programe za stjecanje drugih znanja, vještina i sposobnosti potrebnih za određene poslove u skladu sa zahtjevima i potrebama tržišta rada.

Član 5.

(Predlaganje programa)

- (1) Program može predložiti jedan ili više nastavnika iste organizacione jedinice, odnosno studijskog programa, o čijoj opravdanosti se pribavlja mišljenje pripadajućeg naučno-nastavnog vijeća.
- (2) Program mogu predložiti dva ili više nastavnika različitih organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa, o čijoj opravdanosti se pribavlja mišljenje naučno-nastavnih vijeća obje organizacione jedinice, odnosno studijska programa.
- (3) Program može predložiti jedan ili više uposlenika, jedna ili više organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa u saradnji s drugim institucijama s kojima Univerzitet posjeduje potpisan ugovor o saradnji.

Član 6.

(Voditelji programa i izvođači nastave)

- (1) Voditelj programa može biti osoba u zvanju docenta ili u višem naučno-nastavnom zvanju na Univerzitetu, a imenuje ga Senat na osnovu prijedloga naučno-nastavnog vijeća.
- (2) Izvođači nastave na programima mogu biti nastavnici i saradnici organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa Univerziteta, nastavnici drugih akreditovanih visokoškolskih ustanova iz Bosne i Hercegovine i regiona s kojima Univerzitet ima potpisane ugovore o saradnji, kao i stručnjaci iz prakse.

Član 7.

(Organizacija programa)

- (1) Program se ne smatra studijem u smislu Zakona o visokom obrazovanju.
- (2) Programi mogu biti organizovani u obliku predavanja, seminara, kurseva, radionica i u drugim oblicima prenosa znanja.
- (3) Programi se mogu izvoditi sa stjecanjem ili bez stjecanja ECTS bodova.
- (4) Programe u okviru kojih se stječu ECTS bodovi mogu upisati polaznici koji su završili najmanje četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje.
- (5) Polaznici programa upisom ne stječu status studenta.

Član 8.

(Programi u okviru kojih se stječu ECTS bodovi)

- (1) Programe u okviru kojih se stječe više od 5 ECTS bodova odobrava Senat Univerziteta, a programe sa stjecanjem manje ECTS bodova odobrava naučno-nastavno vijeće.
- (2) Programi u okviru kojih se stječu ECTS bodovi moraju posjedovati provjeru znanja radi utvrđivanja postizanja planiranih ishoda učenja.

- (3) Ukupan broj bodova koje polaznici mogu steći uspješnim okončanjem programa ne smije prelaziti 120 ECTS bodova.
- (4) ECTS bodovi stečeni uspješnim okončanjem programa polazniku se kao zamjena za određeni nastavni sadržaj (dio ili kompletan obavezni i/ili izborni predmet, seminarski rad i slično) mogu priznati u okviru studijskog programa u koji je polaznik upisan, o čemu odluku donosi posebna Komisija imenovana od strane dekana organizacione jedinice, odnosno voditelja studijskog programa.

Član 9.

(Prijedlog programa u okviru koga se stječe najviše 5 ECTS bodova)

- (1) Prijedlog programa čijim uspješnim završetkom se stječe najviše 5 ECTS bodova mora sadržavati najmanje:
 - a) naziv programa,
 - b) cilj(eve) programa,
 - c) prijedlog imena voditelja, odnosno imena suvoditelja programa,
 - d) listu izvođača nastave na programu,
 - e) listu nastavnih predmeta/modula i/ili nastavni sadržaj,
 - f) ishode učenja,
 - g) uslove za upis,
 - h) način i oblik izvođenja programa,
 - i) ukupno trajanje programa i trajanje programa po nastavnim predmetima/modulima i/ili nastavnim sadržajima (izraženo u nastavnim satima),
 - j) način provjere stečenih znanja i vještina,
 - k) opis znanja, vještina i kompetencija koje se stječu uspješnim završetkom programa,
 - l) kadrovski, didaktički, prostorni i drugi uslovi za realizaciju programa,
 - m) pedagoške i andragoške osnove s naglaskom na didaktičko-metodičke zahtjeve za realizaciju programa,
 - n) troškove realizacije Programa, kao i cijenu upisa,
 - o) broj ECTS bodova koji se ostvaruje po završetku, ako se program izvodi sa stjecanjem ECTS bodova,
 - p) način evaluacije programa.
- (2) Sadržaj Prijedloga naveden u stavu 1. ovog člana odnosi se i na programe u okviru kojih se ne stječu ECTS bodovi.
- (3) Organizacija rada iz pojedinih predmeta ili oblasti, napredovanje i način provjere znanja, vještina i kompetencija prilagođava se specifičnostima i potrebama, odnosno mogućnostima polaznika, prema andragoškim principima, u skladu s programom.

Član 10.

(Prijedlog programa s više od 5 ECTS bodova)

Prijedlog programa čijim završetkom se stječe više od 5 ECTS bodova, osim elemenata iz člana 9. ovog Pravilnika, mora sadržavati i:

1. Opći dio prijedloga:

- ciljevi programa i ishodi učenja, odnosno opće i specifične kompetencije, te vještine i znanja koje će polaznik steći završetkom programa,
- ciljna skupina polaznika,

2. Opis programa:

- okvirni sadržaj, opis svake pojedine cjeline programa ako postoji (predmeta ili modula, sa silabusima predmeta),
- oblici izvođenja programa,
- broj sati izvođenja programa,
- način učešća polaznika u izvođenju programa,
- bodovna vrijednost u ECTS-u s obrazloženjem
- načini provjere znanja,
- spisak literature,
- organizacija i način izvođenja završnog ispita,
- način praćenja kvaliteta i uspješnosti izvedbe programa (posebno način učešća polaznika u ocjenjivanju programa i njegovog izvođenja).

3. Studiju izvodljivosti

- mjesto realizacije programa,
- podaci o prostoru i opremi predviđenoj za izvođenje programa,
- podaci o voditelju programa,
- CV i podaci o saradnicima i predavačima koji učestvuju u izvođenju programa,
- optimalni broj polaznika programa s obzirom na prostor, opremu i broj nastavnika ili saradnika,
- procjena ukupnih troškova programa,
- upisna cijena programa po polazniku.

Član 11.

(Postupak predlaganja i odobrenja programa)

- (1) Nastavnik koji predlaže program upućuje prijedlog programa naučno-nastavnom vijeću.
- (2) Naučno-nastavno vijeće razmatra prijedlog programa na svojoj prvoj narednoj redovnoj sjednici.
- (3) Naučno-nastavno vijeće će prijedlog koji ne sadržava sve elemente propisane ovim Pravilnikom vratiti predlagaču na doradu, najkasnije 15 dana po završetku sjednice na kojoj je prijedlog programa razmatran.

- (4) Naučno-nastavno vijeće usvaja programe u okviru kojih se ne stječu ECTS bodovi ili programe u okviru kojih se stječe najviše 5 ECTS bodova i o tome u roku od 7 dana od dana usvajanja programa informira Kolegij rektora.
- (5) O programima u okviru kojih se stječe više od 5 ECTS bodova naučno-nastavno vijeće organizacione jedinice, odnosno studija, raspravlja i daje mišljenje. Ukoliko je mišljenje o prijedlogu programa pozitivno, mišljenje naučno-nastavnog vijeća i program zajedno sa svim popratnim materijalima i dokumentacijom upućuje se Senatu Univerziteta na odobravanje. Ukoliko je mišljenje negativno, prijedlog programa se vraća predlagaču na doradu i postupak se ponavlja na način opisan u ovom članu.
- (6) Prijedlog programa koji ne sadržava sve elemente propisane ovim Pravilnikom ili pojedine elemente prijedloga koji su nejasni i dvosmisleni Senat Univerziteta može vratiti predlagaču na doradu, najkasnije 15 dana po završetku sjednice Senata na kojoj je prijedlog programa razmatran.
- (7) Ukoliko su ispunjeni svi uslovi predviđeni ovim Pravilnikom i postoje sve druge pretpostavke za realizaciju istog, Senat odobrava izvođenje programa.

Član 12.

(Upis na program)

- (1) Upis na program obavlja se na osnovu javnog poziva objavljenog najmanje 8 dana na web-stranici organizacione jedinice, odnosno studijskog programa Univerziteta na kojoj se planira izvoditi program.
- (2) U javnom pozivu se navode uslovi i način upisa, isprave koje se uz prijavu moraju priložiti, rokovi, kriteriji za izbor kandidata, rok u kojem će kandidati biti obaviješteni o rezultatima oglasa, broj polaznika koji se upisuje na određeni program obrazovanja, te početak Programa.
- (3) Prije početka izvođenja programa s polaznikom se zaključuje odgovarajući ugovor o učenju.

Član 13.

(Izvođenje programa)

- (1) Način, uslovi i vrijeme provođenja programa utvrđuje se u skladu i na način predviđen usvojenom dokumentacijom.
- (2) Vrijeme organizovanja i izvođenja programa tokom godine utvrđuje se godišnjim programom rada.
- (3) Godišnji plan i program izvođenja programa utvrđuje Senat Univerziteta najkasnije do 15.1. za tekuću godinu.
- (4) Godišnji program rada iz stava (3) ovoga člana, kao i njegove eventualne izmjene i dopune, dostavljaju se nadležnom ministarstvu na saglasnost najkasnije do kraja januara za tekuću godinu.

- (5) Izvođenje programa nije vremenski ograničeno i provodi se prema iskazanoj potrebi tokom cijele godine u skladu sa Zakonom o obrazovanju odraslih Hercegovačko-neretvanskog kantona i godišnjim programom rada.

Član 14.

(Aktivnosti na realizaciji programa)

Realizacija programa odvija se kroz sljedeće aktivnosti:

- a) planiranje sredstava za finansiranje programa,
- b) objavljivanje javnog konkursa za realizaciju programa,
- c) upis polaznika,
- d) izvođenje programa,
- e) praćenje izvođenja programa i poduzimanje mjera za njegovo unapređenje,
- f) provjera znanja,
- g) izdavanje polaznicima certifikata/uvjerenja o uspješnom završetku ili potvrde o pohađanju.

Član 15.

(Završetak programa)

- (1) U roku od mjesec dana od dana završetka nastave iz pojedinog programa voditelj programa dužan je Kolegiju rektora predati pisani izvještaj o izvođenju programa za programe čijim završetkom se stječe više od 5 ECTS bodova.
- (2) U roku od mjesec dana od dana završetka nastave iz pojedinog programa voditelj programa dužan je Dekanu organizacione jedinice, odnosno Voditelju studijskog programa, predati pisani izvještaj o izvođenju programa za programe čijim završetkom se stječe najviše 5 ECTS bodova.
- (3) Pisani izvještaj minimalno sadrži:
 - listu izvođača nastave,
 - broj polaznika,
 - podatak o prolaznosti, ako je riječ o programima u okviru kojih se stječu ECTS bodovi,
 - rezultate vrednovanja programa,
 - izvještaj o održanoj nastavi.
- (4) Dekan/voditelj studija, odnosno rektor za programe koji vode stjecanju više od 5 ECTS bodova naučno-nastavnom vijeću odnosno Senatu Univerziteta predlaže ukidanje programa kojeg, na osnovu dostavljenih izvještaja, ocijeni neuspješnim. Uspješnost programa procjenjuje se prema njegovoj finansijskoj isplativosti, broju polaznika, rezultatima vrednovanja i ostalim pokazateljima.

Član 16.

(Polaznik programa)

- (1) Status polaznika određenog programa stječe se upisom u program.
- (2) Status polaznika prestaje završetkom programa, ispisivanjem iz programa ili iz drugih razloga predviđenih ugovorom o cjeloživotnom učenju ili važećim propisima.

Član 17.

(Upis polaznika)

- (1) Upis polaznika vrši se na osnovu javnog poziva koji raspisuje Univerzitet.
- (2) Javni poziv sadrži:
 - a) opće i posebne uslove za upis,
 - b) broj slobodnih mjesta za upis,
 - c) način izvođenja programa, trajanje i uslove za njegovo završavanje,
 - d) naziv isprave i zvanje koje se stječe po završetku programa,
 - e) visinu školarine po polazniku,
 - f) napomenu da će se prilikom izbora kandidata uzeti u obzir stepen ispunjenosti uslova u pogledu prethodnog obrazovanja i iskustva,
 - g) popis potrebne dokumentacije za upis.
- (3) Upis polaznika u programe obrazovanja može se izvršiti i bez konkursa, a na osnovu neposrednog sporazuma između Univerziteta i zainteresovanih poslodavaca, organizacija ili pojedinaca.

Član 18.

(Ugovor o obrazovanju)

- (1) Pri upisu na program u okviru koga se stječu ECTS bodovi, dekan organizacione jedinice/voditelj studijskog programa ili voditelj programa, po ovlaštenju rektora, zaključuje s polaznikom ugovor o obrazovanju kojim se uređuju međusobna prava i obaveze.
- (2) Ugovor iz stava (1) ovoga člana obavezno sadrži:
 - a) naziv, vrijeme trajanja i način završetka programa, kao i vrstu isprave koja se polazniku izdaje po uspješno završenom programu
 - b) oblike izvođenja obrazovnog procesa i mjesto njegovog izvođenja
 - c) visinu školarine i opis troškova obrazovanja koji su uključeni u školarinu
 - d) prava i obaveze polaznika za vrijeme obrazovanja, kao i načine prestanka statusa polaznika
 - e) prava i obaveze organizatora obrazovanja u pogledu realizacije obrazovnog procesa, kao i u slučaju prestanka rada
 - f) uslove raskida ugovora.

Član 19.

(Obrazovne isprave)

- (1) Znanja, vještine i kompetencije stečene učenjem odraslih u okviru programa koji postoje na Univerzitetu dokazuju se odgovarajućim ispravama.
- (2) Nakon završetka programa i provjere znanja, vještina i sposobnosti, polaznicima, kako je to predviđeno programom, Univerzitet izdaje uvjerenje/potvrdu/certifikat/dругu ispravu.
- (3) Ukoliko nakon završetka programa nije bilo provjere znanja, vještina i sposobnosti, polaznicima se mogu izdati potvrde iz kojih je evidentno da su bili učesnici određenog Programa, kao i informacije o tome koja znanja, vještine i sposobnosti je trebalo steći uspješnim okončanjem Programa.

Član 20.

(Dokumentacija i evidencija)

- (1) Univerzitet vodi dokumentaciju i evidenciju o obrazovanju odraslih i izdaje odgovarajuće isprave o završenom obrazovanju po važećim programima.
- (2) Andragoška dokumentacija i evidencija, između ostalog, obavezno uključuje:
 - a) matične knjige
 - b) dnevnike rada
 - c) programe obrazovanja
 - d) dokumente o upisu u program
 - e) ugovor o obrazovanju
 - f) evidencije o andragoškim radnicima
 - g) evidenciju o polaznicima
 - h) dokumentaciju o provjerama ishoda učenja
 - i) evidenciju o izdatim ispravama.

Član 21.

(Baza podataka o programima i polaznicima)

- (1) O programima i polaznicima se vodi baza podataka koja sadrži minimalno sljedeće elemente:
 - naziv programa
 - ime voditelja programa i učesnika u izvođenju programa s biografijama
 - vrstu programa (kurs, seminar, trening itd.)
 - ciljeve programa
 - ishode/kompetencije koje će polaznici steći nakon završetka programa
 - osnovne podatke o polazniku (ime i prezime, JMBG, adresa, zanimanje)
 - cijenu programa
 - broj sati izvođenja programa
 - sadržaj programa sa silabusima ako su predviđeni.

- (2) Tačnost i istinitost informacija u bazi podataka provjerava prodekan za naučnoistraživački rad, odnosno voditelj studija, najmanje jednom godišnje i o tome obavještava dekana organizacione jedinice, odnosno rektora Univerziteta, a ukoliko se radi o Programima čijim završetkom se stječe više od 5 ECTS bodova, obavještava se prorektor za naučnoistraživački rad.
- (3) Navedene baze podataka služe isključivo u svrhu praćenja, analize i unapređenja stanja učenja odraslih, te planiranja njegovog razvoja, uz obavezu poštivanja procedura koje su utvrđene Zakonom o zaštiti ličnih podataka.

Član 22.

(Finansijska sredstva)

- (1) Sredstva ostvarena održavanjem programa raspodjeljuju se u skladu s Pravilnikom o plaćama, naknadama i drugim primanjima zaposlenika Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru, a dijele se na 20% Univerzitetu i 80% na izvršioce programa obrazovanja.
- (2) Izvještaje o održanom programu sastavlja i potpisuje voditelj programa, čime se potvrđuje ispunjenje svih predviđenih obaveza i aktivnosti, što predstavlja osnovu za isplatu honorara u skladu s usvojenim programom.
- (3) Administrativne poslove koji se odnose na realizaciju programa obavljaju nadležne službe organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa.

Član 23.

(Izmjene i dopune programa)

- (1) Izmjenu programa koja ne prelazi 20% prethodno odobrenog programa predlaže voditelj programa, a odobrava naučno-nastavno vijeće.
- (3) Izmjena programa koja prelazi 20% prethodno odobrenog programa podrazumijeva izradu novog programa na način opisan ovim Pravilnikom.
- (4) Izmjenu programa moguće je obaviti jedanput svake godine i to najkasnije do raspisivanja javnog poziva za prijavu kandidata za upis.
- (5) Polaznici završavaju program na način i pod uvjetima pod kojim su ga upisali.

Član 24.

(Objava programa obrazovanja)

- (1) U posebnoj publikaciji (katalogu) Univerzitet će predstavljati svoje programe i druge relevantne podatke za upis, izvođenje i završetak programa.
- (2) Katalog se može objaviti i na web-stranicama Univerziteta i organizacionih jedinica, odnosno studijskih programa.

Član 25.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a isti će se objaviti na web-stranici Univerziteta.

Broj:

PREDSJEDAVAJUĆI SENATA
UNIVERZITETA „DŽEMAL BIJEDIĆ“ U MOSTARU

Prof. dr. Elvir Zlomušica, rektor